

Mál nr. 376/2017

M
og
V v/slysatryggingar.Ágreiningur um bótaskyldu – upplýsingaskylda.**Gögn.**

Málskot, dags. 21.11.2017 ásamt fylgigögnum.

Bréf V, váttryggingafélags, dags. 07.12.2017 ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

M varð fyrir umferðarslysi 2. apríl 2015 þegar strætisvagn ók á bifreið hans. Strætisvagninn bar ábyrgð á árekstrinum en M slasaðist við áreksturinn. M var á þessum tíma með almenna slysatryggingu hjá V þar sem hann hafði þá nýlega hafið störf sem sjálfstætt starfandi húsasmiður.

V hafnaði bótaskyldu og telur að M hafi gefið rangar upplýsingar þegar váttryggingin var tekin. Hann hafi ekki merkt rétt við spurningar um sjúkdóma og slys, heilsu og vinnufærni, lækniskomur, lyfjanotkun né um vandamál tengd áfengis- eða vímuefnum. Ekki sé gerður greinarmunur á skyldu váttryggingartaka til þess að veita upplýsingar hvort sem um slysa- eða sjúkdómatryggingu sé að ræða og skipti fyrra heilsufar miklu máli við áhættumat félagsins enda um persónutryggingu að ræða. Umsóknin hafi ekki gefið tilefni til þess að V kallaði eftir ítarlegri upplýsingum um heilsufar M og því hafi félagið ekki nýtt þá heimild sína. Þá kemur fram hjá V að í gögnum málsins komi fram að M hafi verið atvinnulaus frá árinu 2013, verið í vinnu til skamms tíma en hafi veikt og verið frá vinnu sökum þess. Einnig komi fram í matsgerðinni að M hafi verið greindur með geðhvarfasýki um nítján ára aldur, misnotað áfengi þá og farið í meðferð. Geðhvarfasýkin hafi reynst honum erfið og M oft verið inniliggjandi á geðdeild vegna þess og bæði fyrir og eftir slysið. Fram kemur hjá V að skv. grein 4.1. í 2. kafla tryggingarinnar sé upplýsingaskylda váttryggingartaka skilgreind. Þar segi að váttryggingartaka beri að veita félaginu þær upplýsingar um váttryggingaráhættuna sem félagið óskar, sbr. 82. gr. laga nr. 30/2004, um váttryggingarsamninga. Þá segi í grein 4.2. að skýri váttryggingartaki sviksamlega frá eða leyni atvikum, er skipta máli um áhættu félagsins, eða gefi að öðru leyti rangar upplýsingar til þess, geti það haft í för með sér að bótaábyrgð félagsins takmarkist eða falli niður, sbr. 83. gr. laga nr. 30/2004. V tiltekur að hefði það haft upplýsingar um sjúkdómssögu M hefði hann ekki fengið almenna slysatryggingu hjá félaginu þar sem einstaklingar með geðhvarfasýki fái ekki slysatryggingu hjá félaginu. Ef bæði er til staðar geðsjúkdómur og misnotkun áfengis fái einstaklingur ekki heldur tryggingu. Slysatryggingin feli í sér bætur fyrir læknisfræðilega og einnig dagpeninga vegna tímabundinnar óvinnufærni. Það skipti því máli við áhættumat hver vinnufærni tjónþola hafi varið. Áður skert vinnufærni skipti máli um það hvort félagið samþykki að dagpeningar séu innifaldir í tryggingunni

Afleiðingar slyssins á M voru metnar af matsmönnum og í matsskýrslu kom fram að tímabundið atvinnutjón vegna slyssins hafi verið frá 2. apríl til 31. október 2015 og varanlegur miski metinn 5 stig. M var áfram óvinnufær eftir 31. október 2015 og samkvæmt matsskýrslunni hafi aðrir þættir í heilsufari M orsakað það, sérstaklega geðhvarfasýki sem hann þjáist af. Hann hafi verið lagður inn á geðdeild 4. nóvember 2015 og verið mikið inniliggjandi fram á vorið 2016.

M telur að geðhvarfasýki sín hafi hvorki með orsök né afleiðingar slyssins að gera. Hann hefði verið metinn óvinnufær með öllu á framangreindu tímabili þótt hann væri ekki með geðhvarfasýki. Þá sé ekki hægt að skilja það með öðrum hætti en að áður þekkt veikindi skerði ekki bótarétt nema þau eigi þátt í örorkunni. M hafi svarað spurningum um heilsufar sitt almennt en hann hafi ekki verið að leyna upplýsingum enda verið að kaupa slysatryggingu en ekki sjúkdómatryggingu. Slys verði þegar óvæntur atburður verði þess valdandi að tjónþoli slasist. V hafi getað sótt allar upplýsingar um heilsufar M en V hafi ekki gert það.

Álit.

Samkvæmt gögnum málsins gaf M ekki réttar upplýsingar þegar hann sótti um slysatryggingu hjá V. Skv. 1. mgr. 82. gr. laga nr. 30/2004, um vátryggingarsamninga, kemur fram skylda vátryggingartaka og vátryggðs til þess að veita upplýsingar um áhættu. Þar kemur fram að vátryggingafélagi sé heimilt að óska upplýsinga um sjúkdóma sem vátryggingartaki eða vátryggður, foreldri hans eða systkini eru haldin eða hafa verið haldin óháð því hvernig sjúkdómur hefur greinst. Slíkra upplýsinga skal aflað beint hjá vátryggingartaka, eða eftir atvikum vátryggðum, sem skal veita rétt og tæmandi svör eftir bestu vitund við spurningum félagsins. Í 83. gr. laganna kemur fram að hafi vátryggingartaki eða vátryggður sviksamlega vanrækt upplýsingaskyldu sína skv. 1. mgr. 82. gr. og vátryggingaratburður hafi orðið beri félagið ekki ábyrgð. Ennfremur kemur fram að hafi vátryggingartaki eða vátryggður vanrækt upplýsingaskyldu sína í þeim mæli að ekki telst óverulegt má fella ábyrgð félagsins niður í heild eða að hluta.

Í áhættumati persónutrygginga hjá V sem fylgdi með gögnum V kemur fram að geðsjúkdómar geti leitt til hækkunar á iðgjaldi, synjunar á tryggingu eða frestunar á tryggingartöku. Í bréfi V kemur fram að einstaklingur með geðhvarfasýki fái ekki slysatryggingu hjá félaginu. Ekki verður hægt að líta öðruvísi til upplýsingaskyldu M vegna umsóknar hans um slysatryggingu en að V hafi átt að fá upplýsingar um sjúkdómssögu hans. Miðað við gögn málsins og upplýsingar frá V þykir ljóst að ef réttar upplýsingarnar hefðu legið fyrir þegar M sótti um slysatryggingu hjá V eru yfirgnæfandi líkur fyrir því að V hefði synjað M um slysatrygginguna. Með vísan til þess á M ekki á rétt á bótum úr slysatryggingu hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr almennri slysatryggingu hjá V.

Reykjavík, 16. janúar 2018.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.